

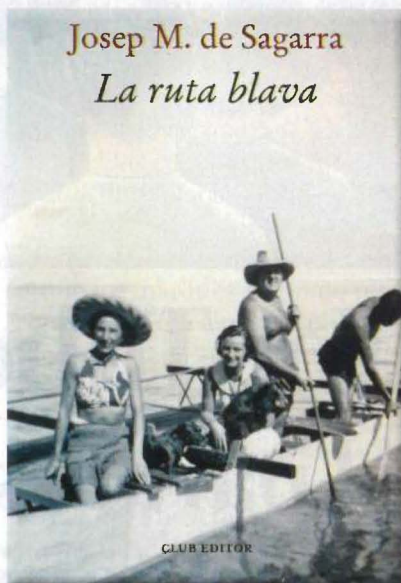

L'edat d'or del periodisme

Hi ha llibres que tenen una història maleïda: *La ruta blava*, de Josep M. De Sagarra n'és un. Quan comentes a algú que el llegeixes, aquest algú et respon: com és que llegeixes un llibre escrit en 1937, en plena guerra d'Espanya, que narra un viatge cap a la Polinèsia francesa, que llavors era el sùmmum de l'exotisme per als catalans, que no podrien llegir-lo? Les preguntes t'acudeixen al galop: com és que hi ha una sola referència a la guerra que assolava la Península?

Cada llibre té el seu destí, aquest es publicà tres anys després de la mort de l'autor, el 1964, en un context i circumstància diferents que les del moment de la redacció, en viatge de lluna de mel de l'autor. Ara ens arriba el maig de 2024 de la mà de l'editora Maria Bohigues, àgil en la resposta, quan el llibre més llegit entre els lletraferits catalans és la sumptuosa biografia de Xavier Pla en paper bíblia sobre l'adversari literari de Sagarra, el prosista Josep Pla.

La ruta blava és l'obra que fa el cim en la literatura de viatges en català. Supera de molt tots els papers de literatura de viatges que Josep Pla va escriure en la dècada dels

↓ **'LA RUTA BLAVA' DE SAGARRA SUPERA TOTS ELS PAPERS DE VIATGES QUE VA ESCRIURE JOSEP PLA ALS ANYS TRENTA**

anys trenta. De més a més, el supera allà on Pla volia ser bo: en l'evocació estilística i sensual de les impressions viscudes i sentides. Si em permeten el símil banal: Sagarra guanya Josep Pla per golejada. Tant en la descripció de les situacions del viatge com en la valoració del que ara en diem el colonialisme.

No dic que el llibre sigui una resposta a *Cartes de lluny*, per exemple, però sí que mostra la capacitat

expressiva de Sagarra en un gènere que ja no continuarà: la crònica poètica de viatges.

L'edició ha anat a cura de Narcís Garolera que l'any 2002 ja el va treure a les *Obres Completes* publicades a Tres i Quatre. Li ha llevat les ultracorreccions que els correctors de català dels anys seixanta consideràvem l'essència del català normatiu.

Vostès no facin l'error de comprar-se aquest volum en comptes d'anar-se'n de viatge als mars del Sud. Si us plau, si volen anar a la Polinèsia, demanin una beca a la presidenta de la comunitat de Madrid i se n'hi vagin, a compte del dèficit fiscal. Ara no trobaran cap diari que els vulgui editar les cròniques ni tampoc cap editor que els vulgui imprimir el volum. L'experiència serà gelosament seua, potser l'única impressió singular que s'enduran d'aquesta vida.

Mentrestant, es poden llegir el volum a l'estiu calorós que ara s'atansa. Llegeixin-lo en la penombra fresca d'un hotel de muntanya, o en un moment de felicitat única abans de conciliar el son. No els defraudarà. Fins i tot l'ull de Sagarra els durà la pàgina amarga i dura del port de Papeete o certes notes del paradís oceànic que els faran nosa. Potser els ajudarà a observar amb altres mirades i dir amb altres adjectius les realitats remotes que els viatges exòtics proporcionen. D'aquest volum direm ara que va ser l'edat d'or del periodisme.